

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrto leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

S 1. dnem meseca oktobra začne „Sl. Gosp.“ četrto ali zadnje četrtletje. Komur je toraj s tem dnevom potekla naročnina, prosimo ga uljudno, da obnovi v pravem času svojo naročbo. Do konca t. l. stane še „Sl. Gosp.“ 80 kr.

Naročnina pošlje se najlaglje s pošto nakaznico upravištvu „Sl. Gosp.“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Upravištvu.

Lov na slovenske otroke.

Nekdaj so pogostoma divjali ljuti Turki po naši slovenski zemlji. Ropali in požigali so vse, do cesar so le mogli priti. Nedolžne otročiče so polovili in jih odpeljali s seboj. V turški veri so jih vzgojili in iz njih napravili najbesnejše vojake, janičarje, ki so bili mnogo hujši sovražniki kristjanov, kakor pravi Turki. Skoro ravno tisto delajo Madžaroni. Znano je namreč in tudi dokazano, da se madžarski narod pomnožuje v manjši meri, kakor drugi narodi. Nekateri učenjaki so že celo izračunili, kedaj bode izumrlo madžarsko pleme. Madžari pa se te smrti grozno bojijo in zato pa zdaj jemljejo ubogim Slovakom otroke ter jih pošiljajo v čisto madžarske kraje, kjer iz njih vzrejajo najhujše sovražnike njih materinskega jezika.

Nekaj podobnega se godi tudi že v Ljutomeru. Tamošnji „veliki Nemci“ in nemčurji so si ustanovili dve društvi „Südmark“ in nemški „šulverein“. To sta dva gladna in zelo nevarna volka v ovčji obleki. Pravi in resnični namen teh dveh društev je vničiti in zatreti slovenski rod. Društvo „Südmark“ je obrnjeno proti posestnikom. Z denarjem, katerega dobiva deloma tudi iz Prajzovskega, hoče nas po zvitnem načinu pregnati z naše zemlje in napraviti iz nas gospodarjev hlapce in njihove sužnje. Sto in sto let živi in trudi se že naš slovenski narod na totih tleh. Naši predočetje so napravili s krvavimi žujji iz nekdanjih lesov

in šum rodovitno zemljo. Zdaj pa zdaj so pridivjali semkaj sovražniki, da bi si podjarmili in prisvojili naše dežele. Slovenski narod pa je zmirom stal, kakor en sam mož in branil s svojim životom drago domovino in vzvišeno vladarsko hišo habsburško. Po dolgem trudu smo si vendar enkrat postavili prijazno hišico, nemčurstvo in prajzovski judeževi denarji pa nas hočejo iz nje iztirati! Pregnati nas hočejo z židovskim denarjem z naše zemlje, katero je rodovitno napravila slovenska roka in katero smo podedovali po božji in cesarski postavi od svojih očetov! Kje si, večna pravica, da pustiš tako delo?

Društvo nemški „šulverein“ je obrnjeno proti našim slovenskim otročičem. Napraviti hoče šulvereinsko šolo. Nemci sicer pravijo, da bo tota šola samo za njihovo deco. Dobro, mi jim jo iz srca privoščimo, čeravno je pred kratkim pošten Nемеc sam pripoznal, da je v Ljutomeru toliko pravih Nemcev, da bi jih lahko v enem samem vozu z dvema kobilama odpeljal. Kateri pa ima bistre oči, tisti dobro vidi, da šulvereinu čisto nič ni za nemško deco. Kakor nekdanj divji Turki in zdaj Madžaroni, tako tudi delajo naši pragermani in nemčurji. V našem prijaznem Ljutomerskem trgu so začeli toti hujškači divji lov na slovensko deco. Kakor Herodeževi hlapci, ki so iskali sveto Dete, tako hodijo tudi nemčurji od hiše do hiše ter izvablajo materam nedolžne otročiče iz rok s sladkimi, židovsko-lažljivimi besedami. Celo po okoliških vaséh so se potikali potuhnjeno, kakor gladne hijene. Pripoveduje se nam, da so celo nekaterim starišem obečevali denarja, pijače in drugih reči, ako bodo dali vpisati svoje dete v šulvereinsko šolo. Ali se bojite, kakor Madžari, da bi izumrl vaš zarod? Čemu sicer lovite in kupujete našo slovensko deco?

Slovenski očetje in matere, poslušajte, kako društvo je nemški „šulverein“. Vsaki izmed nas vé, da poprejšnji okr. glavar baron Mac Nevin brž ni bil prijatelj nam Slovencem v

nobenem oziru. Pripoveduje se nam, da so hoteli nemčurji že takrat ustanoviti „šulverein“ in šulvereinsko šolo. Baron Mac Nevin pa je bil zoper to in jim je bil odločno rekel: Nemškega „šulvereina“ ni treba v našem trgu, to je prajzovsko društvo. Saj tega tudi noben nemčur ne more tajiti, da dobiva to društvo v resnici obilo denarja iz Prajzovskega. S temi prajzovskimi penazi pridobivajo in kupujejo si Judaže Iškarijote, kakor živino.

Namen šulvereinske šole je ta, da bi naši slovenski otročiči pozabili svoj materinski jezik, da bi začeli zaničevati in zasramovati vse, kar je slovenskega. Ne samo to. Šulvereinske šole so brezverske šole. Njihovi učitelji so zagrizeni sovražniki vsega, kar je pošteno-krščanskega. Očetje in matere, vprašam vas, kaj če postati iz otroka, ako bo že v mladosti začel zaničevati sveto krščansko vero in božje postave? Človek brez vere je hujši od stekle živine. Starši, ki so svojega otroka dali vpisati v šulvereinsko šolo, prodali so ga, kakor Judaž Iškarijot svojega učenika Jezusa Kristusa. Gorjé očetu, gorjé materi, ki sta namenjena zrediti svojega otroka za brezverneža! Prav se jima bo zgodilo in pravično bode jima plačilo, ako bo jih enkrat njihov lastni otrok na grobu preklinjal — po nemškem, ne pa, da bi za njih molil in prosil — po slovenskem.

Kar vas je slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj, vsi na noge, vsi na delo! Nemški „šulverein“ je požrešna pijavica, ki je žejna samo slovenske krvi. Sosed deluj pri sosedu, znanec pri znancu, botra pri botri, prijateljica pri prijateljici, da rešimo naših nedolžnih otročičev iz nemčurskega žrela! Očetje in matere, usmilite se svoje lastne krvi, ne bodite Judaži Iškarijoti svoje dečice!

— e.

Peti občni zbor društva „Kmetovalec“.

Bodi mi dovoljeno opisati peti občni zbor društva „Kmetovalec“ v Gotovljah. Ni še dolgo, kar se je v naši občini ustanovilo prekoristno kmetijsko društvo z imenom „Kmetovalec“. Da pa je naše mlado, komaj leto staro društvo potrebno, koristno, z eno besedo dobro, kaže nam občno zanimanje našega kmetskega, kakor olikanejšega ljudstva za njegovo delovanje; kajti pri občnih zborovih, katerih sklicuje društveni odbor vsako leto najmanj štiri, vidimo v svoje veliko veselje čem dalje, večje število domačih, kakor tudi tujih gostov. Tako je bilo tudi pri V. obcnem zboru, katerega je društveni odbor za dne 8. septembra t. l. ob 3. uri popoldne sklical v gostilno g. Ivan Kopriva.

In res, da smem trditi, zbralo se nas je ta dan zopet nad dve sto. Počastili so nas z dohodom mnogi blagi gostje, došlo je veliko odličnih gg. Celjanov in Žalčanov, Grižanov

in Pireščanov, Ložničanov in Vrbenčanov in drugi iz bližnjih vasi; počastil nas je s pohodom visokorodni g. baron Ed. Gutschreiber s svojo blagorodno gospo; večina zbrala se pa je domačih, za dobro vnetih vaščanov. Ker je bil izvanredno lep dan, pripravil nam je g. Kopriva zunaj na prostornem dvoru veliki, lepo postavljeni šotor, katerega so nekatera vaška dekleta okusno z venci in cveticami nakitila. Pred vhodom stale so z venci ovite maje z zastavami, med njimi pa se je v cveticah zibal pozdrav: „dobro došli!“ Raz strehe pa so mogočno plapolale avstrijske in slovenske zastave. Društveni predsednik, Ant. Pad. Goršek s kratkim nagovorom in pozdravom otvori zborovanje. Kmalu potem gosp. Jelovšek, okrajni živinozdravnik, izvrstno in prepričevalno govori o živinoreji. Žal, da Vam, dragi bralci, njegovega govora ne morem zapisati, kajti moj pomnež je preredel za to, da bi si toliko obširen govor zapomnil; le škoda, da ni govora hitro kdo zapisoval in bi se lahko v občno korist tukaj posebej objavil.

Društveni tajnik poročal nam je dalje o društvenem delovanju. Udov štelu je društvo pred zborovanjem 87, dohodkov imelo je 128 fl. 73 kr., stroškov 113 fl. 34 kr., preostane gotovine 15 fl. 93 kr. Zraven ima tudi še v „Društvenem domu“ nad 120 knjig in časnikov, škropilnico in nov nasad dveletnih divjakov v „društvenem vrtu“, kateri so zdaj že okolirani. Okoliranje se nam je pod vodstvom gospoda A. Petriček, kolikor se da že zdaj videti, prav dobro izšlo. Po društvenem poročilu nastopi naš „kmetski pesnik“ in nam sam svojo najnovejšo pesem deklamuje, s katero prav lepo stare in mlade za društvo vnema in k pristopu vspodbuja. Sledilo mu je ploskanje in splošnja veselost. Vpisalo se je za tem precej novih udov, letnine pa se je tudi nabralo in tako boče odboru mogoče toliko potrebno travniško brano kupiti, katero si bodo udje društva „Kmetovalec“ izposojevali.

Po vpisovanju udov izvolil se je jednoglasno sledeči novi odbor: g. Ant. Pad. Goršek, predsednikom, g. Ant. Cilenšek, predsednikovim namestnikom, g. Davorin Antloga, tajnikom, g. Franc Baš ml., blagajnikom, g. Blaž Brinovec in g. Mihael Zagode, odbornikoma. Vsi vneti za napredek umnega kmetijstva. Živelj! Zdjaj pa je nastopil prvič domači mešani zbor. Zapel je prav milodoneče 1. S. Gregorčičevo, od dr. Ipavica vglášeno krasno pesem „Nazaj v planinski raj“. 2. Fr. Sr. Vilharjevo „Večerna“. 3. Dr. Jenkotovo „Tiha luna“. Vmes pa je pel, lepo se vrsteč, tudi domači četverspev (Quartet) krasne slovenske pesmi. Tukaj se je pokazalo zopet, kaj vse se lahko z nevtrudljivostjo stori, ker domačini in tuji bili so osupnjeni slišavši na deželi iz kmečkih grl

tako izborna vbrano petje; v dokaz temu bilo je brezmejno ploskanje in odobravanje, morali so pesmi ponavljati.

Zatorej ne štejte mi v greh, če Vas, dragi bralci in domoljubi slovenski, zopet in zopet opominjam in kličem in klical bi rad, da bi se slišalo do skrajnih mej mile nam široke domovine: ustanavljajte si pevška društva, kajti z eno samo miloglasno pesmijo mnogokrat dosežete več, kakor s celo kopico besed in govorov. Petje blaži um in srce! G. J. Antloga je slednjič še prav izvrstno deklamoval S. Gregorčičevo krasno poezijo „Olki“. Zborovanje zaključil je okoli 7. ure zvečer društveni predsednik z napitnico do Njih veličanstva svitlega cesarja in vsi zapeli smo stojé cesarsko himno. Tako so nam zopet le prehitro minile vesele ure V. obónega zbora in ko smo se po prostej zabavi ločili klicaje: na svidanje drugoó, razšli smo se vsaki na svoj dom. Gotoveljski.

Gospodarske stvari.

Žito v kašči.

Letos je sploh malo žita in še to ni prelepo, kar ga je; po nekih krajih pa je po vrhu spravljeno še v času, ko je bilo veliko dežja: — vse to nas resno opominja, naj skrbimo, da si obdržimo vsaj to malo žita, kar ga imamo, zdravega, v pólno kaljivi moó. Vsaemu pa je znano, da se mora žito, ki se hrani v kašči, od časa do časa premešati, tako rekoó preve-triti, sicer se ga prime plesnjiva glivica in to mu napravi neprijeten in grenek okus. Le-ta še preide potlej tudi v moko. Kolikor manj je bilo žito suho, ko si ga spravil v kaščo, toliko večkrat ga je treba premešati, pa tudi, če ga je veliko na kupu, t. j. če je kašča globoka, kaže žito, še tem večkrat premešati. Za to premeševanje je najbolje orodje lesena lopata.

Da-si pa je to pravilo znano, vendar še se pripelje vedno veliko plesnjivega žita na trg. na škodo prodajalca pa tudi kupcu. Kdo bode pač kupil žito, ki je plesnjivo, po duhu že neprijetno? Tedaj premešati in to večkrat je treba žito, kedar leži v kašči. Ali ni vse eno, v katerem času in kolikokrat da ga človek prekoplje. V pozni jeseni in pa v zimi, ko je blizu enako mrzlo, je zadosta, če se v vsacem drugem meseci premeša po enem kratu, drugače pa je v zimi proti spomladi in potlej v spomladi sami. V tem času kali že žito, ki je vsejano, in v kašči se mrzlota ogne gorkoti in sedaj je tisti čas, da v vsacih štirinajstih dnevih naj premešamo žito, če ga hočemo obvarovati plesnobe.

Resnica, v tem času gre kmetovalcu trdo za čas, vendar pa še dobi toliko časa, ako le hoče, da si prekoplje žito v kašči. Tega je treba

pa tje do začetka maja; če se je dotlej večkrat prekopaló, potem ostane že lahko na miru, more biti celo poletje. Ni se treba bati, da splēsni ali sploh, da vzame slab duh na-se. Se ve, da pa more kašča biti na suhem, zračnem kraju, ne pa v kaki zaduhli kleti.

Navod slov. učiteljem, ki nameravajo v poóitnicah obiskati Praško razstavo.

1. Naznanite vsaj jeden teden dni pred odhodom odboru „Pedagogijskega društva“ v Pragi svoj prihod z naslovom: „Slavnému ubýtovacímu výboru Paedagogické Jednoty v Praze. Prag. Bubny, VII. č. 490“, da dobite v Bubenskej meščanskej šoli stanovanje za 30 kr. na dan. Odgovora ni treba zahtevati.

2. Ostanite v Pragi več dni, da si ogledate njene znamenitosti, osobito kraljevski grad Hradčani z vsemi ogromnimi dvoranami, kraljevskimi grobovi in z insignijami českega kraljestva.

3. Pojdite v razstavo vže zjutraj ali najpozneje ob eni uri popoldne, inače si ne morete do 9. ure vsega ogledati. Razstava je otvorenjena do meseca novembra.

Sejmovi. Dne 3. oktobra v Tilmiču. Dne 5. oktobra v Artičah, na Dobrni, v Dolu, v Jurkloštru, pri sv. Heleni, v Št. Lenartu v slov. gor. in v Žalci. Dne 6. oktobra v Radgoni in v Pišecah. Dne 7. oktobra v Obrajni. Dne 8. oktobra v Podsredi, v Orešji pri Brežicah.

Dopisi.

Od sv. Jurija ob Ščavnici. (Bralno društvo) naše priredilo je 6. septembra t. l. svojo običajno poletno veselico ali „Besedo“. Prav lepo navado upeljal je lansko leto naš domačin visokošolec gosp. Jakob Žmavc, da je zbral vse dijake, kateri so v obližji na poóitnicah vsak teden k literarnim vajam, pri katerih so se vršili govori in predavale pesmi naših najboljših pesnikov. Na podlagi teh vaj priredilo je tukajšnje bralno društvo že lansko poletje „Besedo“, s poljudnim govorom o kmečkih puntih pri Brežicah, h kateremu govoru se je predavala na ta snov se naslanjajoča izborna Aškrc-eva „Stara pravda“. Letos priredilo je pa to društvo na podlagi istih vaj „Besedo“, pri kateri nam je osmošolec g. Anton K. v jedrnatih besedah naslikal turške boje po Slovenskem, katera doba je v naši zgodovini najžalostnejša, pa tudi najslavnejša. Povdarjal je, da so imele turške vojske, čeprav same ob sebi grozovite, za vse Slovence vsaj to dobro posledico, da so se Slovenci v teh tužnih časih spoznali med seboj kot eden narod, pa tudi z našimi brati Hrvati, katerim so prišli v stiskah večkrat pomagat. Bolj obširno opisal

je napad na Radgono, ter bitko pri Sisku. Na slednjo bitko naslanjajočo se na narodno pesem „Barbar“ predaval je prav dobro g. Zemljič od Kapele. Kot uvod k turškim vojskam predaval je domačin g. Senčar lepo Stritarjevo pravljico „Turki pri Slevici“, kateri je tudi svojo nalogo izvrstno rešil. Med posameznimi točkami peval je več pesmi domači Jurjevski zbor, kateri je pod imenom „Ščavniški pevci“ po celi okolici znan. Izmed zborov omenimo „Bojno pjesmo“, Hajdrihovo „Sirota“, „Solzice“ in Kocijančičev venec „Roženkraut, nagelj in rožmarin“. Vse pesmi pele so se točno, kar je gotovo v čast pevcem in njihovem vodju, posebno lep pa je bil peterospjev „Sirota“, pri katerem smo občudovali lep bariton gosp. Kokelj-na od Kapele. S svojo navzočnostjo nas je tudi počastil naš rojak g. prof. Suhač iz Novega mesta, kateri je bil s svojo obitelji ravno na počitnicah. Konečno se zahvaljujemo vsem, kateri so k tej veselici kaj pripomogli, posebno pa gg. dijakom, ter želimo le, da bi iste vaje tudi v prihodnje leto ne izostale, potem bo zamoglo društvo še več enakih veselie prirediti. V zadostilo za njihov trud naj jim bo natlačena soba zavednih Jurjevčanov pri veselicah, kateri vedno le pri enakih prilikah mrmrajo, da niso svoje dni večje šole postavili.

Od sv. Križa. (Odgovor.) V zadnji številki natolcuje nek J. V. naša poštena Svetokriška trgovca. Vzroka k temu drugega pač ni imel, kakor da sta mu prepoštena in prenarodna. Mi Svetokrižki farani smo ponosni na obe hiši, ker ste krščanski in narodni. Tukaj se ne odirajo ljudje, kakor se to žalibog pogosto godi na deželi. Zato pa ima ljudstvo toliko zaupanja do obéh. Kako da je z veletrgovcem v Pristovi v tej reči, nam ni znano, le toliko vemo, da celo njegovi delavci in služabniki večkrat tukaj kupujejo. Kdo po tem takem spravlja ljudstvo ob groš? Ni resnično, da bi bil kateri naših trgovcev do sedaj kako kazen plačal, ker ni posvečeval Gospodovega dneva; tudi ne, da se tukaj ljudstvo zbira, ne pa da bi šlo v cerkev; oba trgovca imata zaprto do konca prvega sv. opravila, potem pa tržita le, kakor jima postava veleva in kakor smo zvedeli, čislani veletržec tudi drugače ne ravna. Najglöblje pa jo zagazi naš ljubi J. V., ko nam kvasi o Božji službi in smeši se, ko nam v zglede postavlja hišo veletrgovca iz Pristove. Niti besedice ni resnične. Dragi J. V., če hočeš vedeti, kako ravna poštena trgovska hiša, pridi in poglej si naša dva trgovca, kako sama zahajata z vsemi trgovskimi pomočniki in s celo družino vsako nedeljo in praznik k sv. maši in prejemale večkrat na leto sv. zakramente. Vprašaj kakega Svetokriškega farana, če ni to resnično. Kdo torej posvečuje Gospodov dan? Kdo se sme ljudstvu v zglede postav-

ljati? Hiša omenjenega veletrgovca gotovo ne; kajti nikdar ni bila in ne bo hiša, ki je slovenska in v sredi Slovencev, pa vedno le v nemški rog trobi, Slovincem v zglede. Zato vam kličem, slovenski kmetje: Svoji k svojim, ne kupujte pri naših narodnih nasprotnikih! G. veletrgovcu v Pristovi pa svetujemo, naj svojemu J. V. z metrom hrbet zmeri, kajti s takimi dopisi mu pač ne dela nobene slave.

Svetokrižki.

Iz Gradca. (Gg. abiturijentom!) Približal se je čas, ko se je onim gg. abiturijentom, ki kanijo nadaljevati svoje nauke na visokih šolah, ločiti od domovine in doma slovenskega. Težka je taka ločitev od ognjišča domačega, še težje bilo bi bivanje daleč od njega med tujim, Slovincem in njihovem napredku sovražnim življem, da so naši predniki sezidali v tujih mestih domačih ognjišč — ustanovili slovenskih akademskih društev. Ona so posredujoča vez med domovino in pojedinim dijakom. Podpisani odbor šteje si v dolžnost, da vabi vse gg. abiturijente, kateri nameravajo v Gradci posvetiti se nadaljnim naukom, naj pristopijo kot članovi akademskemu društvu „Triglavl“, ki je ves čas svojega obstanka moško zastopal in neuskrunjeno ohranil svoje gëslo: „Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos“. Kdor želi razjasnjenj radi vpisovanja na univerzi itd., oglasi se v društveni čitalnici (Am Fusse des Schlossberges št. 1), kjer mu je podpisani odbor drage volje na službo.

Dr. med. Ivan Jenko, t. č. predsednik.
stud. iur. Vinko Strgar, t. č. tajnik.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Jutri vrne se Nj. veličanstvo svitli cesar s česke kraljevine, ali že v ponedeljek pride na Gornje Štajarsko, na velike cesarske love. — Grof Taaffe je sicer ozdravel, toda v Prago ni mogel, kakor se je bilo poprej določilo. Posebnih političnih dogovorov torej ni bilo niti v Pragi, niti v Reichenbergu, vendar pa je mogoče, da se prepir med Nemci in Čehi poslej vsaj za nekaj časa poleže, svitli cesar je na to v svojih govorih večkrat opomenil. — Državni zbor se snide v četrtek, dne 8. oktobra, na dnevnem redu za prvo sejo ni posebnih stvari in bode torej ona brž kratka. Pred njo pa imajo gg. poslanci raznih strank posvetovanje, more biti odločilno za vse razprave v drž. zboru, vsaj za to jesen. — Nemški nacionalci v Gradci so hoteli poslati Bismarku brzovjavko, v kateri so imeli, da je „Nemčija njih domovina“. Vladni zastopnik pa ni pripustil, da bi se le-ta očitna veleizdaja odposlala. To so pa vam v resnici „dobri domoljubi“ — Vodja koroških drž. poslancev, dr. Steinwender, je imel v Beljaku shod svojih vo-

licev ter je rekel, da stalne večine v državnem zboru ni mogoče in da mu ugaja sedanja vlada. No, kaj še čemo več! — Za občinske volitve se pripravljajo slov. Korošci že sedaj in mi jim želimo povsod vesele zmage! — G. Jože Gorup je odložil poslaništvo v kranjskem dežel. zboru in za to, kdo da mu najbode naslednik, uname se brž gotovo prepričati, tak, kakor je med kranjskimi Slovenci sedaj že v navadi, na škodo pa slov. stvari. — Razstavo napravijo prihodnje leto v Ljubljani, ali kranjski Nemci ne vedo še prav, ali se je najvdeležijo ali pa se najkujajo, kakor njih „bratje“ v česki kraljevini. — Slov. politično društvo „Sloga“ v Gorici še dela kolikor, toliko, da slov. rodoljubje ne zaspi popolnem na Primorju. — Od oktobra naprej ne bode več slov. pridig v stolni cerkvi v Trstu, tako hoče laško starešinstvo v mestu in žal, da se mu ustreže, gotovo ne na korist kršč. vere. — V Pulji ob jadranskem morju so napravili si slov. posojilnico, to je vesela novica. — V Pomjani na Istri so Lahi silno hudi na c. kr. komisarja, ker jim ni pustil jemati po krivem slov. volilcem volilne pravice. — Hrvaški ban, grof Khuen Hederváry, se ustavlja neki temu, da postane dr. Stadler nadškof v Zagrebu, češ, da je dr. Stadler prijatelj škofa dr. Strossmayrja. No se ve, da je to v obeh g. bana velika pregreha! — Na Ogerskem se nahaja še vedno prenapetih Madjarov in ti delajo na to, naj se nakupi veliko posestvo ter pokloni Kossuthu v dar, za vezilo njegove 90letnice. Bog jih razsveti!

Vunanje države. Une dni je bilo veliko mladih romarjev, posebno ogerskih, pri sv. očetu Leonu XIII.; tudi iz Dunaja jih je prišlo večje število in sicer dijaki na vseučilišči. Sv. oče so se jih vidno razveselili. — Po celi Italiji se širi neka nejevolja, nekaterim ni po volji sedanji liberalizem, nekaterim pa ga je še premalo in ti bi najraje — republiko. Tako je bilo te dni v Catani veliko ravsa in kavsa zavoljo kraljeve pesmi; nekaj ljudi je upilo po Garibaldijevi, drugim pa to ni bilo ljubo in tako so segli celo po nožih. Žendarji so z vso silo razgnali nemirno ljudstvo. — Če je kaj dati na besedo francoskih ministrov, ne misli še tamošnja vlada na vojsko, najmanj pa na vojsko zoper Nemčijo. Je pač jim še pre-kislo grozdje! — Podoba je, da veje pri angleški vladi sedaj prijazniša sapa nasproti irskemu ljudstvu, pripravlja namreč načrte za nove postave, ki bodo Ircem na korist. — V nemški državi so lutrovci v večini in prav zato se razvija tam katol. vera čemdalje bolj, ker se vidi jasno razlika med njo in lutrovsko vero. — Ruska vlada vzame 300 milj. posojila, ali na Nemškem se bojé, da jih ona ne rabi, kakor pravi, za nove železnice, pač pa za

ново vojaško orožje. Zato pa svari celo Bismarck nemške bogataše, naj ne kupijo ruskih zadolžnic. Težko pa, če bode to svarilo kaj izdalo. — Da potuje rumunski kralj Karol v Berlin k nemškemu cesarju, to Rusom ni po godu, ker se sodi, da stopi Rumunija z Nemci v zavezo, se ve, da zoper Rusijo. — V Bolgariji je sedaj vse mirno in je podoba, da je ljudstvo zadovoljno s sedanjo vlado, tedaj tudi s knezom. — Ni bojda res, da se zaroči mladi srbski kralj Aleksander s črnogorsko princesinjo Heleno; sicer pa stoji kralj še le v 15. letu svoje dobe. — Turška vlada se je poravnala z rusko in tako smejo ruske ladije sedaj brez ovire skozi Dardanelske morske ožine v Črno morje, se ve, da brez vojakov. — Na Grško prihaja veliko delalcev, tudi iz naše države, ali na mesto dela in zaslужka najde bedo in glad. — V Aziji išče ruska vlada zaveznikov in perzijski šah ali cesar je bojda pri volji stopiti z Rusijo v zavezo. — V Yemenu in tudi v nemški naselbini v Afriki se širi ustaja, kajti domačim ljudem ne gre v glavo, čemu bi naj bili tujcem pokorni. — Na Kitajskem še je vedno strahú, da domače ljudstvo plane kedaj na tujce, češ, da se mu jemlje kruh po njih. Najbrž pa je ljudstvo le podšuntano od velikašev, katerim so tujci, ker so kristjani, na potu.

Za poduk in kratek čas.

Vseobčna deželna jubilejna razstava v Pragi leta 1891.

(Dalje.)

Razstava je razdeljena na 27 skupin, obsegajočih v polnej meri vse izdelke českega kraljevstva ter zavzema okoli 400.000 m². Na razstavišči se dviga 26 velikih poslopij, oziroma palač in 110 krasnih paviljonov. Največe in monumentalno poslopje je 300 m. dolga steklena palača s štirimi 30 m. visokimi stolpi in s 50 m. visoko kupolo v sredini. Na vrhu kupole pa se iskri v solnčnem sijaji, ponos Čeha, kraljevska krona česka. Palača je postavljena iz železne konstrukcije ter so stene, streha, kupola itd. vse iz stekla. Kakor je Dunajska rotunda največi pokriti prostor, ki ne sloni na stebrih, tako je obrtna palača v Pražkej razstavi „unicum“ steklene konstrukcije v Evropi. Palača je stalá pol milijona goldinarjev. V sredini palače se dviga prekrasni cesarjev paviljon v baroknem českem slogu ter je mnogo lepši od onega v Dunajskej rotundi. Nasproti drugemu pročelju obrtnijske palače je prirejena krasna „fontaine“. Po tisoč in tisoč gledalcev se nastavi v večernem mraku na širnem prostoru pred fontano, čakajočih na začetek njenega čarobnega prizora. V trenutku, ko električno svetilo

razžene mrak, osvitljajoč celo razstavo s svojim leskom, zažene podzemeljska moč glavni vodeni trak, odsevajočega v vseh mogočih barvah, 40 m. visoko, a za njim šine kacic 30 vodenih trakov v različnih barvah v višino. Zopet menjajajo vodeni traki svoje barve brez prestanka in ta čarobni prizor traja ves večer. Iz razsvetljene češke krone vrh kupole obrtne palače sije električni svetlobni trak na glavo štatve kralja Jurija Poděbradskega. Godbe zaigrajo cesarsko, za njo pa češko narodno himno „Hej Slovani“, a brezštevilna množica, očarana s čarom nepopisljivega prizora, poje z vročimi občutki svojega srca z godbo svojo narodno pesem, predstavljajoč si v duhu svojo zlato kraljevsko dobo. Ko se v tem trenutku ozreš na paviljon mestnih plinaren Pražkih, goreč s tri tisoč plameni, kakor v enem ognji, zdi se ti, da so te bogovi predstavili v oni razsvetljeni stekleni grad na morskem dnu, v katerem kraljuje povodnji mož z vsem svojim sijajem. Vračajoč se iz razstave po električno razsvetljenih ulicah tega dela mesta iz višine doli proti Pragi, presenetiti te zopet novi čar. Na nasprotni strani Vltave, eno uro peš se ti na hribu nad Pražkim mestom Žižkov kaže v daljavi v električni svetlobi čudovita, kot zvonik visoka štatva slavnega vojskovodje Žižke, doli pod teboj pa šumi Vltava, a Praga sama se ti kaže s svojimi brezštevilnimi električnimi in plinovimi lučmi kot čudo človeškega umotvora.

(Dalje prih.)

Smešnica 40. Čevljar Krpar pride k svojemu mojstru, pri katerem se je kedaj izučil. Hvali se, da se mu godi dobro in pravi: „Mojster, Vam pač samo zahvalim syojo srečo“. „Prav“, odvrne mojster, „prav je, toda povem Vam, ko bi mene ne bilo, bili bi sedaj Vi največji osel na svetu“.

Razne stvari.

(Cesarska slavnost.) V nedeljo, dne 4. oktobra je god Nj. veličanstva svitlega cesarja in imajo vsled tega mil. knezoškof slovesno službo božjo ob 10. uri v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru.

(Kat. tiskovno društvo.) Odpor „kat. tiskovnega društva“ v Mariboru ima jutri dne 2. oktobra sejo svojo in vabim torej vse p. n. gospode na 10¹/₂ dopoldne v moje stanovanje na stolnem trgu. Predsednik: Lovro Hrg, korar stolne cerkve.

(Razstava cerkvene obleke), ki jo je priredila družba vednega češčenja Lavantinske škofije, se bo v mestnem farovžu v Mariboru dne 4. oktobra t. l., na praznik sv. rožnega venca ob 5. uri večerko slovesno odprla, ter si jo zamore vsakdo prostovoljno ogledati

naslednji ponedeljek in torek od 8. do 12. ure predpoldnem in od 1. do 5. ure popoldne.

Družbino predstojništvo.

(Slov. čitalnica) v Šoštanji nima svoje veselice že dne 4. oktobra, ampak še le v nedeljo, dne 11. oktobra v svojih novih prostorih. Za njo naznani pa se poseben vzpored v svojem času.

(Nova opatija.) Pri č. oo. trapistih v Reichenburgu se je ustanovila nova opatija in so mil. knezoškof v nedeljo, dne 27. septembra posvetili novega opata, dosedanjega prijorja, čast. o. Janeza Krst. Epalle.

(Slov. posojilnice.) Gosp. Miha Vošnjak, predsednik „zveze slov. posojilnic“, je izdal letopis slov. posojilnic za leto 1890. Sestavil ga je g. Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Krškem.

(Zagrebska razstava) bliža se svojemu koncu. Kdor ima priložnosti jo obiskati, naj tega ne zamudi! Ako se ob 3. zjutraj odpelja iz Maribora, ali ob 4¹/₄ iz Celje, bo malo po 8. v Zagrebu. Tam se vsede na konjsko železnico, ki ga za 10 kr. pripelja blizu do „izložbe“. Ako je popotnik mašnik, lahko v cerkvi č. „milosrdnic“ ali „opatic“, tik razstave, služi sv. mašo. Potem obiše krasno izložbo pred in popoldne; na večer ob 9. pa se lahko povrne na svoj dom. Ob 2. zjutraj bo v Celji, ob 3. pa že zopet v Mariboru. Vožni list naj si kupi pri odhodu za tje in nazaj. Hajdi na noge!

(Kopita.) Pri vojaških vajah o Velikem Varadinu na Ogerskem je padel nek podčastnik s konja in je nato celo krdelo drugih konjиков čez-nj dirjalo. Po polnem zmečkan pa še živ, je zatem čez nekaj ur umrl v groznih bolečinah.

(Sadje.) Letos prihaja malo kupcev za sadje in mu je vsled tega cena jako nizka. Najbolje kaže torej, da se napravi mošt iz sadja; vina ne bode veliko in zato ne bode sadnemu moštu premala cena. Na Češkem, Avstrijskem pa tudi v nemških deželah je sadja jako veliko.

(Naglica.) Zoper občinske volitve v Šmariji pri Jelšah se je pred 9 meseci vložila pritožba na c. kr. okr. glavarstvo v Celji, ali pritožba se dosehmal še ni rešila. Ne vemo, kje je obtičala.

(Požar.) V noči od ponedeljka na torek je nastal ogenj v Studencih pri Mariboru ter je zgorela hiša in gospodarsko poslopje J. Sabatija. Sumi se, da je zlobna roka bila kriva požara, posebno še zato, ker je jelo v listnjaku goreti.

(Župan) v Križih pri Greinu, J. Hierzel, je jermal mesto 40 po 60% občinskih doklad, denar pa je porabljal za-se. Zato so mu priskrbeli pa sedaj prosto stanovanje pri c. kr. okr. sodniji v Linzu in občini je za več jezer gol-dinarjev škode.

(Požarna bramba) v Ljutomeru obhaja v nedeljo svojo 20letnico, na vzporedu je to-le. V jutru ob 8. uri sv. maša, popoldne od 10. do 12. ure je razstava orodja, ob 2. uri popoldne slovesni sprevod po trgu, ob 3. uri vaje na tržišči in ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer „plesni venček“. Vzpored slovesnosti pač ni srečen, vsaj ne, kar se tiče razdelitve.

(Največja mesta) na svetu so ta le: London s 5,657.000 prebivalcev, Paris z 2,346.000, New-York z 1,627.000, Peking z 1,600.000 in Berlin z 1,527.000 prebivalcev.

(Nesreča.) Pri predoru blizo Celja na novi železnici iz Celja v Velenja je v soboto, dne 26. septembra zdrknilo delalca M. Topolovšku ter si je reva zlomil v tem desno nogo.

(Muhe.) Nek Anglež je tehtal muhe ter jih je do 141.000 naštel, predno jih je bilo za en kilo. No, ta mož pa ima časa in tudi muh do volje!

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali: č. g. Val. Stiplovšek, župnik v Ločah 5 fl., č. g. Jožef Zidanšek, prof. bogoslovja v Mariboru 5 fl., č. g. Jož. Kralj, župnik pri M. D. v Puščavi 2 fl. in neimenovan v Ljutomeru 4 fl. 20 kr., gospa Wurzer, mesarica v Mariboru 5 fl., vlč. g. Jakob Meško, župnik v Št. Lovrenci v slov. gor. 5 fl. Bog plati!

(Obsodba.) Dne 27. septembra sta stala trgovska zakonca iz Maribora, Jože in Katra Pichler, pred porotno sodbo v Celji, tožena goljufije. Obsojen je le mož na 3 mesece v ostri zapor, ženo pa so spoznali za nekrivo.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. J. Mastnjak, župnik v Slivnici pri Celji, je dne 25. septembra umrl v 67. letu svoje dobe. — Č. g. Miha Žnidar, župnik v Zrečah, je stopil v pokoj. — Č. g. Jurij Purgaj, kaplan v Rogateci, je postal provisor v Slivnici pri Celji; č. g. Iv. Rotner, kaplan v Šmariji, pride za kaplana v Rogatec in č. g. France Časel, kaplan v Slivnici, gre za 2. kaplana v Šmarije pri Jelšah.

(Za družbo duhovnikov) so meseca septembra vplačali č. gg. Fran Simonič 14 fl., Keček 11 fl., Karba 2 fl. (letn. vpl. do l. 1892), Kitak 2 fl. (letn. vpl. do l. 1893), Sigl 1 fl., Al. Šijanec 1 fl.

Listič uredništva. G. Fr. L. na S.: Prosimo. — G. J. V. na P.: V prihodnjem listu. — G. K. P.: Kaj velja, da ste zadeli?

Listič upravnništva: G. M. D. v M. Do 1. aprila 1891.

Razni škafi in košare

za sadje in grozdje

dobé se pri

Franč Jančar-ji,

lesni in košariški obrt v Ljubljani. 22

Loterijne številke:

Gradec 26. septembra 1891 21, 75, 40, 6, 27
Dunaj " " 5, 45, 18, 40, 82

Oznanilo.

Okrajni štipendij letnih 120 gl. oddal se bode enemu učencu iz Celjskega okraja na vinorejski šoli v Mariboru. Prošnjiki naj vložijo dotične prošnje do dne 20. oktobra t. l. pri okrajnem odboru v Celji.

Okrajni odbor v Celji, dne 15. sept. 1891.

Načelnik:

2-2

Dr. Jož. Serbec.

Tinktura za želodec,

11-25

katero iz kineške rabarbare, kerhlikovčevega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja **G. PICCOLI, lekar**, pri angelju v Ljubljani, je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstve, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 stekl. 5 klg. teže, velja gl. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razpodajajo **lekarne**: v Mariboru: Bancalari in König; v Ptujih: Behrbalk; v Celji: Kupferschmid; v Gradci: Eichler, Nedwed, Trnkoczy in Franzé.

Potrebno za hišo in pisarno.

V
tiskarni sv. Cirila
v Mariboru
je ravno izšel in se dobi
Slovenski koledar
za leto 1892.
Cena 20 kr., po
pošti 5 kr. več.

Tiskan v treh barvah.

Razglas.

Od c. kr. okr. sodišča v Ormožu se naznanja: Na prošnjo c. kr. okr. sodišča pri sv. Lenartu v Slov. gor. se dovoljuje prostovoljna sodnijska dražba k zapuščini

Josipa Kotzbeck-a

spadajočega vinograda, vložna štev. 50 kat. občine Steinluger, ki meri 206 ar 75 □m. ali 3 ora 948 □^o z viničarijo in drugim blagom (41 gld.), cenilna vrednost 1169 gld. 37 kr. in z letošnjim branjem in se odredi za to izvršitev rôk na

dne 12. oktobra 1891

predpoldan od 9. do 11. ure s pridevkom § 277 gld. pat.

Dražbeni pogoji, po katerih se to posestvo z sadjem vred le za ali nad cenilno vrednostjo odda, vsak ponudnik 10 % varščine v gotovem ali hran. knjig položiti mora, in polovica najvišjega ponudka se takoj po dražbi plačati mora, druga polovica pa se lahko vknjiži, dokler dediči niso polnoletni z 10 %, cenilni zapisnik in zemljiške knjige se tukaj uvidijo.

C. kr. okrajno sodišče v Ormožu,
dne 20. septembra 1831.

C. kr. okr. sodnik.

Prodaja pod ceno.

Iz konkursnih mas Jäger & Comp. ter Eng. Jäger-ja prodale se bodo tudi pod ceno po sodni dražbi premakljive stvari, cenjene nad 6400 gld.

dne 5. oktobra v Račah pri Mariboru, potem hiše, njive in travniki, cenjeni nad 31.000 gld. (šest posebnih oddelkov)

dne 23. oktobra v Mariboru pri sl. c. kr. okr. sodnji za desni breg Drave.
1-2 Upravitelj mas.

Za 500 gold. gotovega plačila

je na prodaj majhno posestvo, obstoječe iz 1½ oralna zemlje in sicer njiv, vinograda, sadunostnika in zidane, z opeko krite hiše. To posestvo je eden četrt ure od lepega, živahnega trga s sedežem več c. kr. uradov in slovite romarske cerkve oddaljeno in bi bilo posebno ugodno rokodelcu, pa tudi dninarju je primerno.

Kupaželjni, ki zmorejo 500 gld. — pod to ceno se ne odda — takoj plačati, pozvedó vse natančneje vsled uslužnosti pri administraciji tega časopisa. 1-3

Posestvo z zidanim poslopjem, z opeko pokrito, pri lepi stezi in blizo železne postaje, 5 oralov zemlje, se prodaje po nizki ceni pod roko. 1-2

Orgljarska in mežnarska služba

se odda v sv. Mikavžu pri Slov. Gradci. Več pové cerkveno predstojništvo. 1-2

Kramarija,

ki je sama pri farni cerkvi, ali pa hiša z enim ali dva oralna zemlje, se vzame v najem. Kdor jo ima, naj naznani Franc Golčer-ju v Slov. Bistrici.

Slovenec k Slovencu!

Tvrdka Štibernik Celje rotovške ulice št. 2

poleg K. Vaniča ali Drag. Hribar-ja priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih **klobukov**: mehkih in trdih v različnih barvah in oblikah, kakor: garantirana pravi **zajčjeki** kosmati, korint-rdeči, zeleni, rjavi in črni, pravi kastorji, mehki, le 45 gramov težki v sortiranih barvah.

Razno **perje** za lišp in perje za **lovske klobuke**, kakor tudi pristna **Sokolska peresa**.

Veliki izbor šifon- in berkail **sraje** belih in pisanih **domačega izdelka**. Najmočnejše Oxford-srajce za delavce, fine zavratnike in manšete v raznovrstnih modrih oblikah. Žepne rutice bele in pisane, platnene in iz šifona. Nogovice za gospode bele in barvaste pletene in birkane, garantirano **pravo angleško** belo in pisano **kavčuk**-perilo popolnoma enako šifon- in berkail-perilu. **Kravate**, vedno najnoveje v vseh izvršbah in različnih barvah, kakor tudi gumbé (knofe) za manšete. 1-3

Svoji k svojim!